

AN-201622

Seat No. _____

Second Year B. A. (B. Ed.)
(Integrated Programme) Examination
March / April - 2016
CC - 03 : Philosophical & Sociological
Foundation of Education
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરો અતિટૂંકમાં આપો: (કોઈ પણ દશ) ૧૦
- (૧.૧) કેળવણીની પ્રક્રિયાના ત્રણ ધ્રુવો કયા કયા છે ?
- (૧.૨) ઉપનિષદો અનુસાર કેળવણીની વ્યાખ્યા લખો
- (૧.૩) તત્ત્વજ્ઞાનને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
- (૧.૪) આદર્શવાદના પ્રણેતા કોણ છે.
- (૧.૫) પ્રકૃતિવાદ અંતિમસત્ય તરીકે શાનો સ્વીકાર કરે છે ?
- (૧.૬) ભારતીય બંધારણનો સૌપ્રથમ અમલ ક્યારથી થયો ?
- (૧.૭) સભ્યતા એટલે શું ?
- (૧.૮) ભારતીય સંસ્કૃતિના ચાર પુરુષાર્થોના નામ આપો.
- (૧.૯) ભારતીય સંસ્કૃતિની વિશિષ્ટતા કઈ છે ?
- (૧.૧૦) ભારતીય બંધારણનું આમુખ કોણે તૈયાર કર્યું ?
- (૧.૧૧) આદર્શવાદ શાની તરફેણ કરે છે ?
- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો: (કોઈ પણ દશ) ૨૦
- (૨.૧) કેળવણીની કોઈ પણ એક વ્યાખ્યા લખો.
- (૨.૨) અનૌપચારિક કેળવણી એટલે શું ?
- (૨.૩) તત્ત્વજ્ઞાનની કોઈ પણ એક વ્યાખ્યા લખો.
- (૨.૪) શૈક્ષણિક તત્ત્વજ્ઞાનના મુખ્યક્ષેત્રો કયા કયા છે ?
- (૨.૫) આદર્શવાદ એટલે શું ?
- (૨.૬) પ્રકૃતિવાદ એટલે શું ?
- (૨.૭) લોકશાહી એટલે શું ?
- (૨.૮) કલમ ૩૫૦(A)ને ૩૫૧ શું છે ?
- (૨.૯) સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા વચ્ચે પાયાનો તફાવત શું છે ?
- (૨.૧૦) ભારતના સાંસ્કૃતિક વારસામાં શાનો સમાવેશ થાય છે ?
- (૨.૧૧) સંસ્કૃતિના કોઈ પણ બે લક્ષણો જણાવો.

- ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ છ)
- ૨૪
- (૩.૧) કેળવણીનું ઔપચારિક અને અનૌપચારિક સ્વરૂપ સમજાવો.
- (૩.૨) તત્ત્વજ્ઞાન અને કેળવણી વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (૩.૩) આદર્શવાદમાં શિક્ષકનું સ્થાન શું છે ?
- (૩.૪) ભારતીય સંવિધાનમાં આમુખનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (૩.૫) સમજાવો: ભારતીય સંસ્કૃતિ
- (૩.૬) સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા વચ્ચેની તુલના સ્પષ્ટ કરો.
- (૩.૭) ભારતીય સંસ્કૃતિના વારસા તરીકે સામાજિક રીત-રિવાજો વિશે સમજૂતી આપો.
- ૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ પાંચ)
- ૨૫
- (૪.૧) માનવજીવનમાં કેળવણીનું મહત્ત્વ દર્શાવો.
- (૪.૨) પ્રકૃતિવાદનો પરિચય આપો.
- (૪.૩) ભારતીય બંધારણમાં શિક્ષણ સંબંધી કલમો વિષે સમજૂતી આપો.
- (૪.૪) ભારતીય સંસ્કૃતિના સંદર્ભમાં શાળાકીય પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (૪.૫) ભારતીય સંસ્કૃતિની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૪.૬) પરિચય આપો : ભારતીય સાહિત્ય વારસો.
- ૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર આપો: (કોઈ પણ ત્રણ)
- ૨૧
- (૫.૧) કેળવણીનો સંકુચિત અને વ્યાપક અર્થ આપી તેની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
- (૫.૨) ભારતીય સાંસ્કૃતિક વારસો - શિલ્પ, સ્થાપત્ય અને લલિતકલાના સંદર્ભમાં સમજાવો.
- (૫.૩) આદર્શવાદની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનો વિસ્તૃત પરિચય આપો.
- (૫.૪) તત્ત્વજ્ઞાન અને શૈક્ષણિક તત્ત્વજ્ઞાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.